

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29.04.1974, sp. zn. 1 Tz 14/74, ECLI:CZ:NS:1974:1.TZ.14.1974.1

Číslo: 48/1974

Právní věta: Výjimečnými okolnostmi případů odůvodňujícími mimořádné snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby podle § 40 odst. 1 tr. zák. nejsou nedostatky v kontrolní činnosti poškozené socialistické organizace, které umožnily, resp. usnadnily rozkrádání majetku organizace.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 29.04.1974

Spisová značka: 1 Tz 14/74

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Ukládání trestu, Výjimečné okolnosti případu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 40 odst. 1 141/1961 Sb. § 259 odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 48/1974 sb. rozh.

Výjimečnými okolnostmi případů odůvodňujícími mimořádné snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby podle § 40 odst. 1 tr. zák. nejsou nedostatky v kontrolní činnosti poškozené socialistické organizace, které umožnily, resp. usnadnily rozkrádání majetku organizace.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 29. 4. 1974 sp. zn. [1 Tz 14/74](#).)

Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že usnesením krajského soudu v Praze z 5. 9. 1973 sp. zn. 4 To 278/73, jímž bylo jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítnuto odvolání okresního prokurátora podané proti rozsudku okresního soudu pro Prahu - západ z 20. 4. 1973 sp. zn. 1 T 83/73, byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., toto usnesení a rozsudek okresního soudu pro Prahu - západ z 20. 4. 1973 sp. zn. 1 T 83/73 ve výroku o trestu zrušil a přikázal okresnímu soudu pro Prahu - západ, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu pro Prahu - západ byla obviněná M. T. uznána vinnou trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) tr. zák. a

odsouzena za použití ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák. k 18 měsícům odnětí svobody nepodmíněně a pro výkon trestu zařazena do první nápravně výchovné skupiny. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla uznána povinnou nahradit poškozenému LSD Jednota Praha - západ škodu v částce 28 054,60 Kčs.

Tohoto trestného činu se podle rozsudečného výroku dopustila tím, že v době od prosince 1970 do července 1972 ve Stodůlkách jako hmotně odpovědná vedoucí provozovny č. 61 - 757 závodní jídelny a kantýny v závodě IPS Praha, stavební správa 01, zavinila ke škodě LSD Jednota Praha - západ manko ve výši 39 054,60 Kčs tím, že odčerpala příplatky, které částkou 1,30 Kčs za každý vydaný oběd poukazoval n. p. IPS Praha podle smlouvy uvedenému družstvu na úhradu režie.

Do rozsudku okresního soudu podali odvolání obžalovaná a okresní prokurátor.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 5. 9. 1973 sp. zn. 4 To 278/73 obě odvolání zamítl.

Proti usnesení krajského soudu v Praze jako soudu druhého stupně podal generální prokurátor ČSR ve lhůtě stanovené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona. Namítá v ní, že krajský soud porušil zákon v ustanovení § 40 tr. zák. a navrhuje Nejvyššímu soudu postupovat podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2, § 270 odst. 1 tr. ř. U veřejného zasedání před Nejvyšším soudem ČSR prohlásil prokurátor GP ČSR, že vzhledem k předloženým dokladům a špatnému zdravotnímu stavu odsouzené M. T. navrhuje vyslovit porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. ve výroku o trestu.

Nejvyšší soud ČSR z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. ve lhůtě podle § 272 tr. ř. správnost napadeného rozhodnutí, jakož i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Podle odůvodnění rozsudku okresního soudu, pokud jde o výměru trestu, přihlédl soud jednak ke společenské nebezpečnosti skutku, dále k osobě obžalované, okolnostem polehčujícím a přitěžujícím. Pokud jde o společenskou nebezpečnost, má za to, že stupeň této nebezpečnosti je značný vzhledem k výši škody, která nastala na majetku v socialistickém vlastnictví. Pokud jde o osobu obžalované, zjistil soud, že pochází z úřednické rodiny, absolvovala nižší gymnázium a od roku 1957 pracovala jako prodavačka a vedoucí LSD Jednota Praha - západ. Absolvovala závodní školu práce pro vedoucí provozoven společného stravování. V místě trvalého bydliště má dobrou pověst, rovněž tak na pracovišti má dobrou pracovní morálku a dobrou pověst. Soudně dosud trestána nebyla. Obžalovaná polehčovala dosavadní bezúhonnost. Soud dále uvedl, že při výměře trestu přihlédl též k okolnostem, za nichž došlo k uvedené trestné činnosti, a to hlavně k tomu, že kontrola LSD Jednota byla velmi nedostačující a že družstvo touto nedokonalou kontrolou a organizací samo umožňovalo obžalované trestnou činnost a že obžalovaná několikrát sama na nesprávné odtěžování upozorňovala a vedení družstva v tomto směru nečinilo nápravu a dále znova nesprávně obžalovanou odtěžovalo, takže to umožňovalo aby znovu ve své trestné činnosti pokračovala. Vzhledem k tomu má soud za to, že jsou zde dány výjimečné okolnosti případu, které odůvodňují použití ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák., neboť trest vyměřený v rámci sazby podle § 132 odst. 2 tr. zák. by byl pro obžalovanou nepřiměřeně přísný. Vzhledem k tomu má soud za to, že trest odnětí svobody vyměřený se zřetelem na ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák. v trvání 18 měsíců je ve smyslu § 23 a § 31 tr. zák. zcela přiměřený jak k osobě obžalované, tak i k míře jejího zavinění a ke všem okolnostem případu.

Krajský soud v odůvodnění svého usnesení, jímž zamítl odvolání okresního prokurátora uvedl, že skutkovým zjištěním ohledně viny obžalované trestným činem podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) tr. zák. nelze vytýkat nedostatky, že jsou správná a úplná a odpovídají provedenému dokazování. S tímto hodnocením se ztotožňuje i Nejvyšší soud ČSR, neboť zjistil, že ohledně viny je rozhodnutí okresního soudu pro Prahu - západ v souladu se zákonem, protože je bezpečně zjištěno a prokázáno, že obžalovaná jako hmotně odpovědná vedoucí provozovny LSD Jednota v době od prosince 1970 do července 1972 způsobila schodek v hospodaření ve výši 39 054,60 Kčs, který

uznala zejména i co do výše; že přitom obžalovaná zjišťovala podle vlastních propočtů v podstatě každý měsíc přebytky v hospodaření a že ty pro sebe odčerpávala.

Přitom pouze na počátku inkriminovaného období upozornila ústně pracovnice ústředí LSD Jednota na její omyl a dále pak jej soustavně využívala ve svůj prospěch. Z těchto zjištění o postupu obžalované i ohledně výše škody učinil odvolací soud i okresní soud správné právní závěry, a to i pokud jde o formu zavinění. Obžalovaná svým jednáním naplnila zákonné znaky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. a s ohledem na výši škody i podle ustanovení odst. 2 písm. c) tohoto zákonného ustanovení.

Nejvyšší soud ČSR dospěl k závěru, že odvolací soud pochybil, když neshledal u soudu prvního stupně pochybení ve výroku o trestu, zejména v použití ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák., které bylo odůvodněno poukazem na závažné nedostatky v účetní evidenci a kontrole vedení poškozeného LSD Jednota a z nich dovozeny výjimečné okolnosti případu. Okolnost, že v LSD Jednota nebyla důsledně prováděna kontrola, nemůže být hodnocena jako výjimečné okolnosti případu ve smyslu § 40 odst. 1 tr. zák.

Nejvyšší soud ČSR dále v rozsudku vytkl soudům obou stupňů, že se nezabývaly dalšími okolnostmi, které mohly mít význam pro výměru trestu, zejména zdravotním stavem a poměry obviněné.